Gemeente Amsterdam
Gemeenteraad
Gemeenteblad

R

Voordracht voor de raadsvergadering van
DATUM

Jaar
Afdeling **1**
Nummer **0**
Publicatiedatum
Agendapunt
Datum besluit B&W

Onderwerp

Vaststellen van de Verordening tot wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening 2008

Met deze voordracht stellen wij u voor het volgende besluit te nemen:

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

De gemeenteraad van Amsterdam
Gezien de voordracht van burgemeester en wethouders,

Besluit:

Artikel I
De Algemene Plaatselijke Verordening 2008 wordt als volgt gewijzigd:

Artikel 1

In artikel 1.1 (begripsomschrijvingen) wordt na onderdeel 2, onder vernummering van onderdeel 3 tot en met 7 tot onderdeel 4 tot en met 8, een nieuw onderdeel ingevoegd, luidende:

4. Fatbike: Een fiets met trapondersteuning tot 25 km/u met banden breder dan 7 cm;

Artikel 3

Na artikel 2.17 (Hinderlijk gebruik van drank of softdrugs) wordt een nieuw artikel 2.17C ingevoegd, luidende:

2.17C Fatbikes

Het is de bestuurder van een fatbike verboden zich met een fatbike te bevinden op door de burgemeester aangewezen gebieden, wegen of weggedeelten.

Artikel 4

Artikel 6.1 (strafbepaling) wordt gewijzigd en komt als volgt te luiden:

Artikel 6.1 Strafbepaling
Overtreding van het bij of krachtens de volgende artikelen bepaalde en de op grond van artikel 1.6 gegeven voorschriften en beperkingen wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of met een geldboete van de tweede categorie:

1.8, 1.9, 2.2 eerste lid, 2.2 tweede lid, 2.2 derde lid, 2.2a, 2.3, 2.4, 2.5 eerste lid, 2.7 eerste lid, 2.7 tweede lid, 2.7 derde lid, 2.7 vierde lid, 2.8 tweede lid, 2.10 vierde lid, 2.10 vijfde lid, 2.10 zesde lid, 2,12 eerste lid, 2,12 tweede lid, 2,12 vierde lid, 2.13 eerste lid, 2.15 vierde lid, 2.16 eerste lid, artikel 2.16c, artikel 2.16d, 2.17 eerste lid, 2.17 tweede lid, 2.17 vijfde lid, 2.17A eerste lid, 2.17B, 2.17C, 2.18 eerste lid, 2.18 tweede lid, 2.19 eerste lid, 2.19 tweede lid, 2.20 eerste lid, 2.21, 2.22 eerste lid, 2.23 eerste lid, 2.25 eerste lid, 2.25 tweede lid, artikel 2.25a, tweede lid, 2.26 derde lid, 2.26 vierde lid, 2.27 eerste lid, 2.27 tweede lid, 2.31 eerste lid, 2.36 tweede lid, 2.39 tweede lid, 2.40 eerste lid, 2.41 zevende lid, 2.44 vierde lid, 2.45 tweede lid, 2.47 eerste lid, 2.48, 2.49 eerste lid, 2.49 tweede lid, 2.50 eerste lid, 2.50 tweede lid, 2.50 derde lid, 2.51 eerste lid, 2.52 eerste lid, 2.53 eerste lid, 3.4, 3.5, 3.8 eerste lid, 3.12, 3.13, 3.14 eerste lid, 3.16 tweede lid, 3.18, 3.19 eerste lid, 3.20, 3.21, 3.26, 3.27 eerste lid, 3.27 tweede lid, 3.30 eerste tot en met zevende lid, 3.34 eerste lid, 3.34 tweede lid, 3.38 tweede lid, 3.40 eerste lid, 3.45 derde lid, 3.47, 3.50, 3.51, 3.53 eerste lid, 3.54, 3.59 tweede lid, 3.60 eerste lid, 3.60 tweede lid, 3.60 derde lid, 3.64, 4.2 eerste lid, 4.3 eerste lid, 4.5 vierde lid, 4.6, 4.7 eerste lid, 4.9 eerste lid, 4.10 tweede lid, 4.11 eerste lid, 4.12 eerste lid, 4.13 eerste lid, 4.14 eerste lid, 4.16 eerste lid, 4.17 eerste lid, 4.17 vierde lid, 4.17 zesde lid, 4.18, 4.19 eerste lid, 4.20 eerste lid, 4.21 eerste lid, 4.21 tweede lid, 4.22 eerste lid, 4.23 eerste lid, 4.24 eerste lid, 4.25 eerste lid, 4.26, 4.27, 5.2 eerste lid, 5.3, 5.3A eerste lid, 5.4 eerste lid, 5.5 eerste lid, 5.7 eerste lid, 5.7 tweede lid, 5.7 derde lid, 5.8 eerste lid, artikel 5.8A, 5.9 eerste lid, 5.9 tweede lid, 5.9 derde lid, 5.9 vierde lid, 5.10, 5.11, 5.12 eerste lid, 5.13 eerste lid, 5.13 tweede lid, 5.14, 5.15 eerste lid, 5.16 eerste lid, 5.17, artikel 5.18.

II Kennis te nemen van de volgende wijziging in de toelichting op de artikelen 1.11 en 2.17C.

De toelichting op artikel 2.17C komt als volgt te luiden:

Het eerste lid van dit artikel geeft de burgemeester de bevoegdheid om gebieden of wegen aan te wijzen waarop het verboden is om te rijden op een fatbike. De doelstelling van deze bepaling is het voorkomen van hinderlijk gedrag en overlast door personen die rijden op een fatbike. Daarnaast levert deze bepaling een instrument om verkeershinder te kunnen voorkomen. Fatbikes zijn in veel gevallen opgevoerd en zorgen vanwege hun grootte en hoge snelheid op drukke locaties snel tot hinder.

De definitie van fatbikes is gebaseerd op bandendikte, zodat verschillende typen fatbikes onder de bepaling vallen. Optionele kenmerken zijn een niet-verstelbaar zadel dat al dan niet geschikt is voor meerdere personen (buddyseat).

III Te bepalen dat deze verordening in werking treedt drie dagen na publicatie in het Gemeenteblad.

Wettelijke grondslag

Artikel 149 Gemeentewet: de raad maakt de verordeningen die hij in het belang van de gemeente nodig oordeelt.

Bestuurlijke achtergrond

Introductie van problematiek en opgave rond handhaving van fatbikes
De afgelopen jaren is in toenemende mate sprake van overlast, veroorzaakt door bestuurders van snelle elektrische fietsen waaronder hoofdzakelijk door fatbikes. Fatbikes zijn fietsen met dikke banden die in veel gevallen zeer eenvoudig kunnen worden opgevoerd en waarbij er nauwelijks getrapt hoeft te worden. Veel fatbikes zijn voorzien van een (optionele) gashendel waarbij de begrenzing (softwarematig) is verwijderd. De politie geeft aan dat zij bij controles regelmatig signaleren dat bestuurders de instellingen van hun fatbike terugzetten naar de legale stand, waardoor er binnen de huidige regels niet kan worden gehandhaafd. Veel fatbikes lijken in de praktijk – qua uitstraling, gereden snelheid en gewicht - meer op een snorfiets dan een fiets. Snorfietsen zijn al jaren niet toegestaan op fietspaden en veel gebieden in Amsterdam vanwege de verkeersveiligheid, overlast en verkeershinder. Uit politiecontroles in 2024 bleek dat meer dan 50% van de gecontroleerde fatbikes opgevoerd was (117 van de 215 gecontroleerde fatbikes. Snelheidsmetingen in Amsterdam lieten een V85 snelheid zien van 32 km/u van gemeten fatbikes op het fietspad. De gemeente ontvangt regelmatig klachten over de overlast die fatbikers veroorzaken. Ook de branchevereniging RAI geeft aan dat het kinderlijk eenvoudig blijft om illegale fatbikes te kopen. De landelijke kopsleiding merkte onlangs op dat er bij controles geen afname van verkeerde fatbikes te zien is.

Het aantal overlastmeldingen bij de gemeente is de afgelopen jaren, ondanks deze inspanningen, echter verder toegenomen (1931 overlastmeldingen over fatbikes van januari tot medio november in 2025, zie ook tabel 1).

Tabel 1 Totaal aantal meldingen per jaar en categorie over fatbikes bij gemeente Amsterdam

	Totaal Amsterdam (Meldingen met "fatbike")					
Jaar	Overlast van en door personen of groepen (zonder jongeren)	Jongerenoverlast	Verkeerssituaties	Verkeersoverlast	Overig overlast	**Totaal**
2022	5 (20%)	2 (8%)	2 (8%)	9 (36%)	7 (28%)	**25 (100%)**
2023	47 (19%)	32 (13%)	30 (12%)	56 (22%)	89 (35%)	**254 (100%)**
2024	241 (18%)	331 (25%)	52 (4%)	286 (22%)	419 (32%)	**1329 (100%)**
2025 (t/m 18 november)	243 (13%)	478 (25%)	78 (4%)	493 (26%)	639 (33%)	**1931 (100%)**
Totaal	**536 (15%)**	**843 (24%)**	**162 (5%)**	**844 (24%)**	**1154 (33%)**	**3539 (100%)**

Uit onderzoek van VeiligheidNL is gebleken dat het aantal SEH-bezoeken als gevolg van ongevallen met fatbikes de afgelopen jaren sterk gestegen is. Het eerste halfjaar van 2025 zijn er in de gemeente Amsterdam tenminste 103 fatbike slachtoffers behandeld door de ambulancedienst, tegenover tenminste 241 op een e-bike. Slachtoffers op fatbikes zijn zeker in vergelijking met e-bike slachtoffers vaak in de leeftijd van 12 tot en met 17 jaar, dit betrof ruim de helft van alle op fatbike geregistreerde slachtoffers. In twee derde van deze ongevallen met fatbikes van 12-17 jarigen was er sprake van een botsing met een andere verkeersdeelnemer, vaak met een auto. Ook artsen waarschuwen. Zij zien steeds meer kinderen die gewond

raken op een fatbike. In totaal is 20 tot 30% van alle fietsen in Amsterdam een e-bike, waar de fatbike een klein deel van uitmaakt. Toch komt de fatbike dus relatief vaak voor in de ongevallencijfers.

Naast de verkeersonveiligheid- en verkeershinder die veel fatbikes veroorzaken door hun hoge tempo en gewicht , is het ook overlastgevend gedrag dat in het oog springt door fatbike-bestuurders. De overlast bestaat uit het lastig vallen van met name vrouwen in de openbare ruimte en onnodig rondhangen of hinderlijk fietsen op fietspaden door jongeren.

Maatregelen tot op heden
Sinds 2023 werkt het college aan maatregelen om fatbike overlast tegen te gaan:

- Er zijn samen met de G4 en andere gemeenten verschillende oproepen aan het Rijk gedaan en gesprekken met de minister van IenW waarin het college vraagt om meer maatregelen en instrumenten.
- Er is een bewustwordingscampagne opgezet over de risico's van opvoeren, *'t Kan Hard Gaan*.
- Afgelopen twee jaar zijn brieven gestuurd aan de ouders/verzorgers van kinderen die na de zomervakantie naar de middelbare school gaan.
- De politie handhaaft intensief op opgevoerde en illegale fatbikes. In 2024 zijn er 1558 boetes geschreven op e-bikes waaronder fatbikes (hier is geen onderscheid in beschikbaar). Daarnaast zijn er veel inbeslagnames van fatbikes geweest.

De aan de fatbike gerelateerde overlast laat zich in de praktijk moeilijk handhaven. Fatbikes vallen onder de regels voor elektrische fietsen, waar momenteel geen leeftijdgrens, helm, kenteken of rijbewijsplicht voor geldt. Er geldt net als voor alle elektrische fietsen voor fatbikes trapondersteuning tot maximaal 25 km/u en een maximumvermogen van 250 watt. Als fatbikes hier niet aan voldoen, mogen ze geen gebruik maken van de openbare weg. Handhaving op deze kenmerken vraagt om een intensieve vorm van handhaving. Overtredingen kunnen alleen op heterdaad geconstateerd worden via een rollerbank die speciaal voor het constateren van opgevoerde e-bikes ontwikkeld is. Vervolgens moet de individuele overtreder geverbaliseerd worden. Ook zijn handhavingscontroles nog altijd via softwarematige aanpassingen op de fatbike door bestuurders eenvoudig te omzeilen.

Om die reden is het volgens het college wenselijk om een bevoegdheid op te nemen in de APV, op grond waarvan de burgemeester het rijden op de fatbike kan weren in straten of gebieden waar onevenredige hinder of overlast ontstaat, veroorzaakt door personen die op fatbikes rijden. Daarnaast is het voorkomen van verkeershinder een belangrijke doelstelling.

Er is gekozen voor een aanwijzingsbevoegdheid om de fietsen in delen van de stad te kunnen verbieden. Zoals gezegd veroorzaken fatbikes *an sich* overlast en verkeershinder in drukke gebieden en smalle fietspaden.

Wettelijk gezien vallen fatbikes onder de verkeersregels voor e-bikes. Er is geen wettelijk onderscheid. Er is geen jurisprudentie van gemeenten die via de APV fatbikes verboden hebben, en hier zelf een definitie bij bedacht hebben om dit mogelijk te maken van een fatbike. Het college ziet contrair aan het juridisch advies voldoende aanleiding en noodzaak in de feitelijke overlast om het mogelijk te maken om gebieden aan te wijzen waar een verbodsbepaling ingesteld kan worden voor fatbikes.

Onderbouwing besluit

Lokaal verbod fatbikes

Sinds de eerste verschijning van de fatbike een aantal jaren geleden is de afgelopen jaren een flinke toename waargenomen van het aantal fatbikes in de stad. De vele ritten die dagelijks plaatsvinden leiden regelmatig tot hinder en overlast. Omdat de regelgeving die nu voorhanden is niet goed toepasbaar is, wordt voorgesteld een aanwijzingsbevoegdheid in de APV op te nemen op grond waarvan de burgemeester wegen, weggedeelten en gebieden kan aanwijzen waar het verboden is zich met een fatbike te bevinden. Met deze bevoegdheid kunnen de gebieden en routes worden aangewezen waar fatbikes zich het meest concentreren en waar de overlast zich het sterkst manifesteert.

Uit artikel 2a van de Wegenverkeerswet 1994 volgt dat gemeenten hun bevoegdheid behouden om bij verordening regels te kunnen vaststellen ten aanzien van een onderwerp waarin de Wegenverkeerswet voorziet, voor zover die regels niet in strijd zijn met de bij of krachtens de Wegenverkeerswet vastgestelde regels en voor zover verkeerstekens krachtens deze wet zich daar niet toe lenen. Wettelijk gezien vallen fatbikes onder de verkeersregels voor e-bikes. Er is geen wettelijk onderscheid in de verkeerswetgeving tussen fatbikes en e-bikes. Er is geen jurisprudentie van gemeenten die via de APV fatbikes verboden hebben en hier zelf een definitie bij bedacht hebben om dit mogelijk te maken. Het college ziet contrair aan het juridisch advies voldoende aanleiding en noodzaak in de feitelijke overlast om het mogelijk te maken om gebieden aan te wijzen waar een verbodsbepaling ingesteld kan worden voor fatbikes.

Als bevoegd orgaan is de burgemeester aangewezen, omdat de aanwijzingsbevoegdheid primair is gegeven in het kader van overlastbestrijding.

	Financiële paragraaf					
Grondexploitatie: Ja/Nee			Totale omvang krediet:	€		
			Financiële dekking:			
Investering: Ja/Nee			Totale omvang krediet:	€		
			Afschrijvingstermijn:			
			Gebruikt rentepercentage:	%		
			Looptijd krediet:			
Is de regeling kredieten van toepassing: Ja/Nee			Omvang aangevraagd krediet (excl BTW)	€		
Regeling Risicovolle Projecten van toepassing: Ja/Nee						
Zijn er risico's en zo ja, hoe worden deze beheerst?						
	Financiële gevolgen					
	Jaar T	T+1	T+2	T+3	T+4	Volgnummer
Kapitaallasten						
Overige exploitatielasten						

Baten						
Saldo ten laste van de algemene middelen						
Waarvan nog niet gedekt						

Toelichting

Nvt

Geheimhouding

Nvt

Stukken

Meegestuurd

Ter inzage gelegd Nvt

Behandelend ambtenaar (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

Het college van burgemeester en wethouders van Amsterdam